

ПРЕС КЛИПИНГ

19. јун 2018.

НАСЛОВИ

- Број младих у Србији се смањује за 20.000 ГОДИШЊЕ, а то вас неће зачудити кад видите какви су им УСЛОВИ РАДА(стр.3)**
- Странци отворили више од 20.000 радних места(стр.6)**
- У Србији поништена готово свака трећа приватизација(стр.7)**
- Двеста радних спорова старо деценију(стр.8)**
- Социјално економски савет Београда радиће много ефикасније(стр.9)**
- Синдикат Шарчевићу: Укините забрану запошљавања(стр.9)**
- Тузлански лијечници пријете отказима(стр.10)**

Број младих у Србији се смањује за 20.000 ГОДИШЊЕ, а то вас неће зачудити кад видите какви су им УСЛОВИ РАДА

Н. Говоруша

Број запослених у нашој земљи је у константном порасту - међутим, иза ове лепе стране медаље крије се и једна поражавајућа, а то је да се у Србији број младих смањује за 20.000 годишње.

Ово су, у најкраћем, резултати Анкете о кретањима на тржишту рада за 2017. коју је објавила Парламентарна буџетска канцеларија.

Положај младих на тржишту рада јесте побољшан у односу на 2014, када је рађена претходна анкета, али чињеница остаје да је њихов статус "значајно лошији у односу на друге групе на тржишту рада". Они су такође у изразито неповољнијем положају на тржишту рада од младих у Европској Унији. Већи број младих у земљама Европске уније је запослено. Такође, они брже нађу посао од наше омладине. Оно што додатно обесхрабрује јесте чињеница да је управо та старосна група и у Европској унији у лошијем положају од других група становништва.

Графикон 24: СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ, НЕЗАПОСЛЕНОСТИ И НЕАКТИВНОСТИ МЛАДИХ У СРБИЈИ И ЕВРОПској УНИЈИ
У 2017. у %

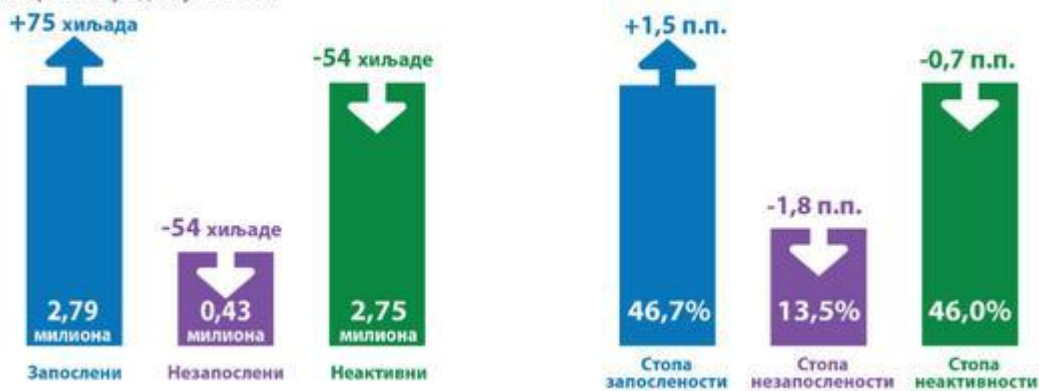

Извор: АРС и Евростат

Запослени, незапослени и неактивни у Србији и у Европској Унији

Ипак, оно што највише забрињава су неповољни демографски трендови. Број радно активних становника се у поменутом периоду од 2014. до 2017. смањено за око 115.000, а тај број међу младима узраста од 15 до 24 године је 60.000 за три године.

Графикон 1: ОСНОВНИ КОНТИНГЕНТИ НА ТРЖИШТУ РАДА
2017. и промена у односу на 2016.

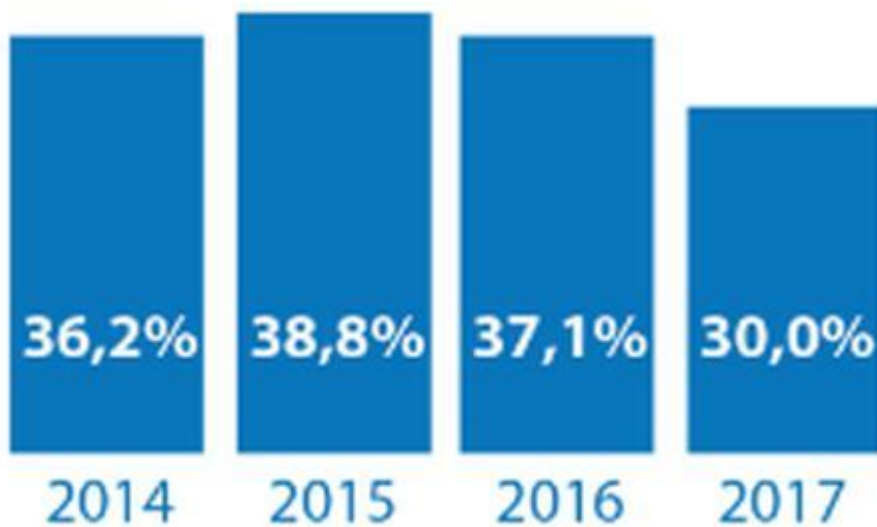

Извор: Прорачун ПБК на основу података АРС

Приказ кретања запослености и незапослености у односу на претходно испитивање
Део може да се припише старењу становништва, али је очигледно да већи број младих одлази управо јер не жели да учествује на тржишту рада које нуди могућности далеко испод развијенијих земаља.

Додатни проблем је то и што је велики број људи у овој старосној групи "неформално запослено", без писменог уговора о раду. Чак 30 одсто младих у поменутом старосном узрасту није формално запослено, односно нема уговор о раду.

15–24

Извор: Прорачун ПБК на основу података АРС

Стопа неформалне запослености међу младима од 15 до 24 године

Међутим, охрабрујући податак је да се стопа незапослености код младих (оних млађих од 24 године који су остали у Србији) значајно смањена и то са 47.5 одсто у 2014. години на 31.9 одсто у 2017. години.

Позитивни су подаци и о образовању младих, па тако међу лицима старијим од 15 година свако друго има завршену средњу школу, док је свако пето високообразовано.

Што се тиче делова земље у којима је најповољнији статус младих, то је свакако Војводина, док је највеће побољшање током претходне три године (од испитивања до испитивања) остварено у Београду.

Србија привукла рекордан број страних директних инвестиција у 2017. години и позиционирала се у топ 15 земаља у Европи

Странци отворили више од 20.000 радних места

Пише: М. Стевановић

У 2017. години забележен је рекорд кад је реч о страним директним инвестицијама (СДИ) усмереним ка Европи – реализовано је 6.653 пројеката што представља раст од 10 одсто.

Тај тренд регистрован је и у Србији, која се по броју директних страних инвестиција, први пут нашла на листи топ 15 земаља у Европи (скок са осмог на 14. место). Ово су резултати истраживања о атрактивности европског тржишта које је спровела ревизорско-консултантска компанија Ернст и Јанг (ЕУ). Аналитичари указују и на податак да је захваљујући СДИ у Европи отворено 353.469 радних места (19 одсто више него 2016. године), од чега је 20.103 у Србији, што је шест одсто од укупног броја. „Резултати истраживања указују на то да је регион Централне и Источне Европе други најпожељнији регион по броју директних страних инвестиција. Највећи раст од чак од 157 одсто у односу на 2016. годину, остварила је Србија, која је привукла рекордни број страних директних инвестиција у 2017. години“, изјавио је Иван Ракић, руководећи партнер компаније ЕУ за Србију, Босну и Херцеговину и Црну Гору.

Три најпопуларније европске дестинације, ка којима је усмерено чак 50 одсто СДИ су: Велика Британија, где је реализовано 1.205 инвестиција, затим Немачка (1.124) и Француска (1.019), која је забележила спектакуларан раст од 31 одсто. Процењује се да су инвеститори, заправо, одговорили на реформски програм Владе Француске. Земље Централне и Источне Европе и даље привлаче више директних страних инвестиција од западноевропских држава, чланица Европске уније. У прилог томе сведочи и података да се значајним напретком може похвалити и Русија, која се нашла на петом месту листе, бележећи солидну стопу раста СДИ од 16 одсто. Кад је реч о државама Западне Европе, након веома позитивног учинка у 2016, Шпанија се са негативним растом СДИ од – 23 одсто, спустила за једну позицију ниже и сада је на шестом месту. И Холандија, која је „укњижила“ минус од 17 одсто, затим Ирска, са минусом од четири одсто, као и Румунија (- пет одсто) придружиле су се групи земаља које су забележиле негативан раст СДИ.

Са више од 1.380 инвестиционих пројеката (21 одсто укупних инвестиција), компаније из Сједињених Америчких Држава потврдиле су позицију највећег инвеститора на европском тржишту. Број пројеката директних страних инвестиција из САД-а у 2017. порастао је за осам одсто. Ипак, највећи део директних страних инвестиција стиже из европских земаља – реч је о 56 одсто пројеката СДИ у 2017. години. Резултати истраживања компаније ЕУ показују, такође, да су немачке компаније водеће кад је реч о инвестицијама у производњу – број таквих пројеката порастао је за 17 одсто. Порасле су, за 35 одсто, и инвестиције британских компанија, које су највише улагале у Немачкој, где је реализовано 110 пројеката (раст од 83 одсто) и Француској (79 пројеката – раст од 46 одсто). Највећи скок, од чак 93 одсто (реализовано је 54 пројекта), забележиле су британске инвестиције у финансијски сектор.

Најперспективнији дигитални сектор

Више од трећине, односно 34 одсто инвеститора, верује да ће дигитална економија бити најзначајнији покретач економског раста у Европи. Са 1.172 пројекта, који су реализовани захваљујући СДИ, дигитални сектор је најбоље рангиран чинећи 18 одсто удела тржишта. Са годишњом стопом раста од 33 одсто, то је и други најбрже растући сектор, одмах иза фармацеутског, који остварује 78 одсто раста. Високо, друго место, тај сектор заузима и кад је реч о броју радних места, отворених захваљујући страним директним инвестицијама – креирано је око 37.000 послова.

Немци инвестирали 20 милиона евра

Немачка компанија Кромберг и Шуберт отворила је прошле недеље производни погон у Крушевцу. Реч је о инвестицији вредној 20 милиона евра, захваљујући којој ће бити запослено 565 људи из централне Србије. Кромберг и Шуберт планира улагање до 29 милиона евра, као и повећање броја запослених на 2.500. Уколико се инвестиција покаже добром у погледу ефикасности и трошкова, план је да се настави са инвестирањем, а број запослених могао би да достигне 4.000.

У Србији поништена готово свака трећа приватизација

Љ. Малешевић

НОВИ САД: По подацима Савеза самосталних синдиката Србије објављеним у „Белој књизи”, од 2002. до 2016. године продато је 2.419 предузећа – 81 на тендеру, 1.517 на аукцији, 778 на тржишту капитала, 41 продајом капитала и два продајом имовине. Остварен је приход од продаје од 2,578 милијарде евра.

Продајом мањинског пакета акција на берзи 1.061 претходно приватизованог предузећа од Акцијског фонда остварен је приход од 88 милиона евра.

У 2.419 приватизованих предузећа од 2002. до 2016. године било је запослено 342.216 радника. Међутим, процес приватизације у Србији карактерише и велики број раскинутих купопродајних уговора. Најчешћи разлози су неплаћање доспелих купопродајних рата, неизвршење обавеза из социјалног или инвестиционог програма, непоштовање одредби о обезбеђивању континуитета производње, као и располагање имовином на начин супротан одредбама уговора. Код предузећа приватизованих путем тендера и аукција поништена је готово свака трећа приватизација.

Контролу над приватизованим предузећима, као и претходних година, обавља Министарство привреде. По Уредби о поступку контроле извршења уговорних обавеза купаца из уговора о продаји капитала или имовине, коју је пре неколико дана усвојила Влада Србије, Министарство привреде има обавезу да спроводи стални поступак контроле извршења уговорених обавеза купаца на основу извештаја овлашћеног ревизора, који купац доставља за време трајања уговора о продаји, као и на основу процене судског вештака за предмет инвестирања. Уколико купац не достави извештај ревизора или процену судског вештака, сматраће се да обавезе које су предмет контроле нису извршене.

Раскинути уговори за 688 предузећа

Од предузећа приватизованих путем тендера и аукција, показује анализа СССС-а, уговори су раскинути са 688, и то 49 приватизованих путем тендера и 639 приватизованих путем аукција. Укупна вредност уложених инвестиција у предузећа приватизована путем тендера и аукција износила је 1.039.665.000 евра, а социјалних програма 276.956.000 евра.

Министарство привреде, по тој уредби, спроводи контролу извршења обавеза купца из уговора о продаји по доспећу уговорне обавезе или по истеку остављеног накнадног рока. Комисија Министарства привреде за контролу извршења обавеза купца, односно стратешког инвеститора, из закључених уговора у поступку приватизације доноси одлуке о испуњености обавеза купаца, о оствареању накнадног рока за извршење уговорених обавеза као и о раскиду уговора о продаји. Накнадни рок купцу за извршење обавеза може трајати 60 дана. Ту одлуку Комисије Министарство привреде доставља субјекту приватизације.

Комисија доноси и одлуку о стицању услова да се уговор о продаји капитала сматра раскинутим због неиспуњења уговорних обавеза ако ни у накнадно остављеном року за испуњење уговорне обавезе, купац не отклони повреду уговорних обавеза.

Као посебан прилог тој владиној уредби наведене су обавезе инвеститора и њихова контрола испуњавања услова договорених с државом. Тако се од њих, између осталог, тражи и да доставе документацију у вези с редовном исплатом зарада запосленима, али и у вези с обавезом забране отпуштања радника по основу технолошког вишка.

Двеста радних спорова старо деценију

Пред српским судовима 2017. водило се 74.000 радних спорова. Радници правду чекају и по неколико година, а један од разлога је и што се том материјом бави свега 285 судија. Због тога су синдикати тражили оснивање специјализованих судова рада, чија је добра пракса потврђена у многим европским државама.

Незаконит отказ, неисплаћена зарада и мобинг – најчешћи су разлози спорења радника и послодаваца. Асоцијација слободних и независних синдиката пред судовима тражи правду за 58 чланова. Најтежа је, кажу, борба с временом.

Припремила Драгана Биберовић

"Одредница да радни спор траје шест месеци је укинута изменама и допунама Закона о раду, мада то не значи ништа, није било поштовано. Сада закон само каже да се спорови решавају хитно. У просеку, радни спорови трају четири године, а заиста постоји велики број случајева где трају дуже од једне деценије", каже Ранка Савић из Асоцијације слободних и независних синдиката.

Адвокат Иван Станикић наводи да је по правилу тужени привредно друштво, односно правно лице, коме се врло лако доставља позив. "Виђено је да постоји једно вештачење, барата се само са документима, има услова да се за три-четири рочишта све заврши", рекао је Станикић.

Велики јаз између теорије и праксе смањило би, верују, оснивање судова рада.

"Један судија не може да суди и кривицу и радни спор и привреду, он мора да буде уско специјализован, они у принципу лоше познају област радних спорова, треба им више времена да уђу у материју", указала је Ранка Савић.

Синдикални предлог, стар више од годину дана, није одмакао даље од идеје.

"Увођење судова нове надлежности подразумева измену организације мреже судова, законе које то уређују, као и обезбеђивање нових запослених, који би радили у судовима нових надлежности. Узимајући све у обзир, евентуално успостављање судова специјализованих за радне спорове захтевало би дужи временски период", наводи се у саопштењу Министарства правде.

У Београду решавање спорова за пола сата

У међувремену, о брзини решавања спорова пресуђује срећа. Више од 200 предмета напунило је деценију и чека првостепену пресуду. У другостепеном поступку, Апелациони суд у Београду предмете решава у просеку за пола године.

"Просечан број примљених предмета на месечном нивоу је око 30, док је просечан број решених предмета по судији око 28 што показује да судије и поред велики напора које улажу не могу у потпуности да савладају прилив у овој материји", рекла је Мирјана Пиљић из Апелационог суда у Београду.

Да би се судови растеретили, нису потребне велике реформе, сматрају стручањци. Довољно је, кажу, превазићи проблеме међу којима је и недовољан број судија.

"Честе промене у судском систему, промене судија на једном предмету, заказивање рочишта у јако великим временским интервалима", набраја Станикић.

Радни спорови могу се решавати и ван судова, посредовањем Агенције за мирно решавање спорова. На тај корак се, међутим, странке ређе одлучују.

Социјално економски савет Београда радиће много ефикасније

Социјално економски савет Београда од сада ће радити много ефикасније, закључци су седнице на којој су по први пут за руковођење тим саветом у наредних годину дана одабрани представници из Уније послодаваца и Савеза самосталних градских синдиката.

Како истичу, циљ је да се унапреди рад тог тела и да се захтеви али и сугестије запослених што ефикасније реализују у пракси.

Синдикат Шарчевићу: Укините забрану запошљавања

ИЗВОР: БЕТА

Нови Сад -- Независни синдикат просветних радника Војводине затражио је од министра просвете Младена Шарчевића укидање Уредбе о забрани запошљавања у јавном сектору.

Тај синдикат од ресорног министра тражи и проналажење правног основа како би сви који раде на одређено време више од две године имали приоритет код запошљавања.

Синдикат је у саопштењу оценио да је већина запослених на одређено време довољно стручна да би била стално запослена и навео да им Уредба о забрани запошљавања прави проблеме при решавању стамбеног питања и да "утиче на одлуку о материнству".

"За њих је решавање стамбеног проблема и одобравање дугорочног кредита нешто о чему могу само сањати. У просеку колегинице четири до пет година раде на одређено време, а већина њих је старости од 30-35 година. Ниједна Уредба не може зауставити биолошки сат, па ове колегинице ако се данас-сутра одреде за оснивање породице и материнство, њихова трудноћа је већ сада по њих ризична", пише у саопштењу.

Синдикат је упозорио и да је Уредба о забрани запошљавања супротна Закону о раду, наводећи да би по том закону свим запосленима који раде на упражњеним радним местима дуже од 24 месеца радни однос прерастао са одређеног на неодређено.

"Закон о основама система образовања и васпитања не предвиђа рад на одређено на упражњеним радним местима која су стручно заступљена. Очигледно је да је Уредба као подзаконски акт, па макар и била уграђена у Закон о буџетском систему, ставила ван снаге неколико одредби закона и тако дискриминисала велики број запослених у јавном сектору", пише у саопштењу.

РАДИО СЛОБОДНА ЕВРОПА

Тузлански лијечници пријете отказима

Маја Николић

"Требамо ли ми Тузланском кантону или не?!", питају се доктори у штрајку.

Штрајк доктора у Тузланском кантону који траје од 4. липња могао би до краја тједна резултирати отказима лијечника које ће они, према садашњем договору, предати директорима својих здравствених установа. За сада, према попису Струковног синдиката доктора медицине и стоматологије Тузланског кантона, 600 лијечника је спремно на отказе.

Иако су задовољни колективним уговором, према којем се повећавају плаће уопсленицима у здравству за 0,6 посто, Струковни синдикат доктора медицине и стоматологије тражи од Владе Тузланског кантона да добију репрезентативност, односно да у будућности буду партнери у преговорима с властима. Влада Тузланског кантона то, за сада није прихватила, иако овај Синдикат има репрезентативност у свим другим кантонима у Федерацији БиХ.

"Тражимо признавање нашег статуса те да можемо и убудуће преговарати о својим правима. Међутим, од Владе Тузланског кантона смо добили став да они опет разматрају ту нашу репрезентативност те да требамо чекати на одлуку Министарства за рад и социјалну политику. Ми смо се одлучили за овај један очајнички потез да кренемо у потписивање отказа. Требамо ли ми овом кантону или не?!", пита се др. Нермина Кравић, предсједница Струковног синдиката доктора медицине и стоматологије Тузланског кантона.

Адмир Суљић, предсједник Штрајкачког одбора Синдиката доктора медицине и стоматологије Тузланског кантона, каже да се огромни притисци врше на лијечнике.

"Највећи нам је проблем због притисака. Наше колеге су избезумљене и повлаче своје потписе. Ја не знам одакле долази тај притисак и из којих кругова. Значи, они добивају такве информације да је двије стотине доктора вишак. Замислите сада како је тим људима који се питају шта ће бити с њима ако дају отказ. Много је небулоза изнесено, али да овакве ствари о вишку слушамо, то је баш поразно. Наш основни захтјев је само да се уважимо као социјални партнери", ријечи су Суљића.

"Највећи проблем је притисак", истичу доктори у штрајку.

Огласио се и Универзитетски клинички центар Тузла демантирајући наводе Суљића да лијечници трпе притиске. Између осталог наводе да Суљић у јавности износи неистине.

"Препуштајући одлуку о законитости било чијег поступања органима који су за то надлежни, осјећамо моралну обавезу јавно рећи да тврдње др. Суљића да директор Универзитетског клиничког центра проводи тортуру над радницима ове установе почев од начелника клиника те да кажњава наводну непослушност, најблаже речено не одговарају истини...", тврде из Универзитетског клиничког центра Тузла.

"У вези са спором око питања законитости штрајка који је неуспјешно покушао организирати Струковни синдикат доктора медицине и стоматологије, као и читав низ увреда и клевета на рачун директора Универзитетског клиничког центра Тузла, али се руководство Универзитетског клиничког центра Тузла у протеклом периоду није о томе јавно оглашавало, јер смо увјерени да ће надлежни органи донијети одговарајуће одлуке у складу са важећим законима", наводе из Универзитетског клиничког центра Тузла.

Здравствени радници изборили колективни уговор

С друге стране, лијечници окупљени око Независног струковног синдиката здравства задовољни су постигнутим договором с Владом Тузланског кантона.

"Ми нисмо страна сукоба јер су колеге из другог синдиката тражили да се воде одвојени преговори за постизање колективног уговора. Ми смо пристали. Колективни уговор који смо потписали с Владом Тузланског кантона баштинит ће сви упосленици у здравству у Тузланском кантону. Колеге имају право одлучивати о себи. Нико никога не смије присиљавати да ради. Једина ствар коју бих нагласио – та права нису колективна и она су увијек индивидуална. Та права се постижу појединачно, а не колективно. То пише у закону", каже предсједник Независног струковног синдиката радника запослених у области здравства, Зијад Латифовић. На питање Радија Слободна Еуропа (РСЕ) – што ако ови лијечници специјалисти напусте своја радна мјеста – Зијад Латифовић истиче да не жели прогнозировать.

"Тешко је рећи што ће се десити. Али могу рећи каква су била претходна искуства. Наиме, искуства из 1992. године говоре да ће овај систем опстати. Тада је велики број људи напустио Клинички центар и примарну здравствену заштиту. Овај систем је ипак опстао. Бит ће теже у почетку, али ће опстати", додаје Латифовић.

Међутим, у Струковном синдикату доктора медицине и стоматологије Тузланског кантона позвали су грађане на разумијевање.

Тузлански кантон за седам дана може остати без доктора.

- Адмир Суљић

"Тузлански кантон за седам дана може остати без доктора. Значи, урушава се здравствени систем. Ово су изузетно стресни тренуци за нас. Овакво стање је било пред сами рат 1992. године. Данас то све преживљавамо. Мислим да је ово посљедњи тренутак када може одбранити своју част и достојанство", одговара Суљић.

Заступници у скупштини Тузланског кантона који долазе из Странке демократске акције (СДА) затражили су хитно засједање кантоналне Скупштине због најављених отказа лијечника.

Иако се ситуација у Тузланском кантону сада ипак може назвати ванредном, кантонални министар здравства Бахрудин Хациефендић је на годишњем одмору. Умјесто њега, медијима се обратио премијер Тузланског кантона Јакуб Суљкановић који је јавности приказао садашње приходе лијечника специјалиста чија је основица плаће 1.000 еура.

РСЕ сазнаје да плаће уз минули рад и дежурства лијечника износе и до 2.000 еура.